

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egy évre 16 h.
Három évre 48 h.
Helyben hához hordva:
Egy évre 20 h.
Három évre 58 h.
Változó postán szállítva:
Egy évre 24 h.
Három évre 72 h.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 282. szám. Nagyvárad Vasárnap, 1916 december 10.

Nagyvárad hódolata

az új királyi párnak.

— A város hódoló közgyűlése. —

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap a célból összehívott közgyűlésén fejezte ki alattvalói hódolatát, törhatlen hűségét új királyá iránt.

A magyar sziv őszinteségével üdvözli Szent István trónján a magyar nemzet új királyát, akinek igazságos és bölcs uralkodása elé az ősi erényekben gyökerező bizalommal tekint s részt kér abból az egész nemzetet átható örömből, mely a koronázás alkalmából áthatja minden magyar ember szívére.

A magyar nemzet lovagias érzelmeiből folyó szeretetének külön is kifejezést adott új királyunk ifju hitvesének nyújtott hódolatával.

A hódoló közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

Dr. Cziffra Kálmán főispán elnökölt. A törvényhatósági bizottság tagjai mindannyian ünnepi fekete ruhában jelentek meg.

Dr. Cziffra Kálmán pár szóval megnyitván a hódoló közgyűlést, a következő mély érzelmi beszédben méltatta a nagy jelentőségű ünnepélyes alkalmat:

A főispán ünnepi beszéde.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A történelem tesz róla tanuságot, hogy népünket királyához mindnkoron a magyar léleknek tettetést, hűségét és szolgálkúséget nem ismerő, — őszinte, hűséges ragaszkodása fűzte — és hogy Hazánk boldog fejlődésének és dicsőségének legszebb korszakát mindig a nemzet és királyának érzelmi összhangja alapozta meg.

Most is, amikor új uralkodókat dicsőséges elődeitől örökölt trónjához áll

lalása alkalmából benső lelkesedéssel kívánjuk üdvözölni, amikor alattvalói hódolatunkat kívánjuk Neki felajánlani: nem üres szavakkal játszunk megtévesztő játékot, nem csak a jövőbe vetett reménység készlet meleg üdvözlésére, hanem szívből fakadó határtalan lelkesedésünknél jogos alapjait máris tapasztalati tényeken felépülő erős bizalmunkban találjuk fel.

A nemzet a szent korona várományosának minden lépését már régebben gondos figyelemmel kísérte, de még inkább fokozódó érdeklődéssel várta új uralkodójának első tetteit, egyéniségének első megnyilatkozásait, és a hazáját aggodó szeretettel övező honfi kitörő örömeivel láttuk a legalkotmányosabb király utódjában kibontakozni a legtisztább alkotmányos érzéssel bíró ifju uralkodó alakját; az ősi hagyományokhoz erősen ragaszkodó nép megnyugtató érzéssel, a Gondviselés iránti hálával eltelve látta fejedelmi szavaiban és tetteiben, a sok küzdelem árán megvédett jogok és az évezredek fejlődés során feltűnt, érebe öntött és a nemzet öntudatába átment törvényeinek tiszteletét.

A sors megengedte nekünk azt is, hogy új uralkodónk közvetlen, bensőséges érintkezési módját, alattvalói iránti szerető érdeklődését, viszonyaink felüli megjelölő tájékozódottságát közelből megismerhessük, egy igen szomorú baleset gyászos alkalmat adott arra, hogy népnek fájdalomában való gyöngéd együttérzését meghatva szemlélhessük, mindnyájan tudjuk róla, hogy Hazánk szent ügyének védelmében harmadfél éven át vette ki hősi részét seregei élén abból a

szörnyű, de dicsőséges küzdelemből, melyben közvetlen tapasztalatból tanulhatta megismerni és becsülni a mi fiaink halál-megvetését és harci erényeit; tudjuk, hogy a harc hevében is sokszor emelte fel buzdító és elismerő szavát, mely a magyar név dicsőségét és vitézségét zengte: merjük hinni tehát; hogy ő ismer minket és mi ismerjük őt!

Mindsz tehát, amit Ő császári és apostoli királyi felségéről tudunk, szilárd alapul szolgálhat ahhoz, miként higgyük, hogy az az út, melyre lépett a kölesönös megértés útja, hogy uralkodói irányelvei a nemzet és a trón sorsközösségének fenséges gondolatából indulnak ki; hogy jó-ságos, gondos Atyánk lesz, hogy bölcs uralkodásának ideje a király és nemzet békés együttműködésének, Hazánk felvirágzásának és népi boldogságának korszaka leend.

Eznek tudatában övezzük őt lelkes hódoló szeretetünkkel, de egyidejűleg mutassuk be a magyar nép nemes lovagiaságából fakadó hódolatunkat annak a fennkölt lelkű Nőnek is, aki királyunk oldalán, mint a legjobb hitves áll, bizzunk a Teremtő kegyelmében, hogy felséges királynénk népének anyja, védőangyalunk lesz, aki jön, hogy a tú napjait felejtse és örömet árásson Maga körül.

Köszöntse tehát Nagyvárad város közönsége megingathatlan bizalommal és hűséges alattvalói hódolattal Szent István dicső ősi trónjára ifju királyunkat, köszöntse lovagias mély tisztelettel Nagyaszonnyunkat, fennkölt királynénkat.

Eljen a király! Eljen a királyné!

A szép beszédet a közgyűlésen jelen voltak állva hallgatták végig s a beszéd elhangzása után zajos, hosszú taps és éljenzés zuggott végig a termen.

A tanács előterjesztése.

Lukács Ödön főjegyző terjesztette elő az általa készített hangulatos tanácsi előterjesztést a következőkben:

Ez évi nagy Karácsonyi eladás megkezdődött!

A raktáron lévő összes batiszt-, selyem és szövetbluzok, pongyolák és juponok, kötények, csipkegallérok olcsó áron lesznek elárusítva.

Nagy választék finom gyapju szövetekben, mosó kelmék és costum bársonyokban. Ruha selymek és szőrmekekben. Kézimunka különlegességek. Fehérneműek, gallérok, kézelők, nyakkendők.

CZILLÉR IMRE nagyáruháza, Nagyvárad.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Egy titáni küzdelem tartama alatt vesztettük el a kiegyezést megalkotó nagy királyunkat, I. Ferencz Józsefet. Népek életvilágából letűnt egy hatalmas egyéniség, amely kiváló erényeivel, magasan tündökölt farkolt lelkiületével nemzeteket áthatott s szívének melegével milliókat hevített. Magyar hazánk történelmének ezzel egy hatalmas nagy korszaka zárult le s egy új korszaka virradt fel, amelynek szélső psemén már fel is tűnt az új uralkodónak a nemzeti lelkesedés ragyogásától övezett alakja. Diadalmas hadsereg tűzvonalából emelkedik a trón magaságába IV. Károly, az ifjú király s nemes lelkiületének minden ragaszkodásával követi hű hitvese, az új királyné. Hódolattal köszönti a magyar nemzet felsőges uralkodóját, IV. Károly királyt s hódolattal övezi felsőges nejét, a magyar királynét is. Üdvözlőket a magyar nemzet minden hűségével, minden szeretetével. Ezt a hűséget, ezt a szeretetet nemcsak az a tudat hozta létre, hogy nincs veszteség, mely ha a nemzetet sújtja, királyát is ne sújtaná; nincsen csapás, melyet, ha a királyt éri, a magyar nemzet ne érezné, hanem az uralkodó és nemzete közötti több évszázados kapcsolat, amely sorukat elválaszthatatlanná tette, az ország szívét királyához annyiszor oly közel hozta s amely alatt királyja minden jelére nagy lelkesedéssel mozdult meg a magyar nemzet s ezerszeres termést hozott mindig a magyar lelkekbe hintett jó szó és cselekedet.

A nemzet hűségese szeretetét most az öröm és határtalan bizalom is éleszti. Lelekes öröm hatja át a szívet, hogy nem sokára királyi fényben fog felragyogni a büszke budai királyi palota s tanuja lesz annak a történelmi eseménynek amidőn az uralkodó pár a magyar alkotmány követelménye s nemzeti hagyomány szerint magát megkoronáztatja, s ifjú királyja fejére illeszti Szent István dicső koronáját, a magyar államhatalom magasatos symbolumát.

E nemzeti ünnephez rendíthetetlen bizalmat is fűz a nemzet. Esztendőnk során látta küzdeni, vérzeni a nemzet fiait ifjú királyja. Az itt szerzett tapasztalat bizonyára örök bizonyosságot fog szolgáltatni amellől, hogy a Monarchia nagyhatalmi állásának lerontatlan sziklavára az erős Magyarországnak, amelynek benső erejét nem gyengíteni, hanem fejleszteni kell.

E tapasztalat ifjú királyának nemes elődétől átvett értékes öröksége is, a melyet az elhunyt egy hosszú élet sok szenvedése árán szerzett.

Felemelő, biztató tudat, hogy IV. Károly király és hű magyar nemzete között nincs féltreértés, nincs sérelem, amelyet ledelni kellene. Nyílt lelkiületére féltékeny gond árnyat nem borít, egymásnak örvendő nemzet és király... S ez öröm pirosabbá tesz minden arcot, megdobogtat minden szívet, a koronázás fénye végigragyog az országon, elér a kis falusi házakig, mert a magyar nemzet úgy látja úgy érzi, hogy ifjú királyában megkapta ismét Szent István koronájának méltó birtokosát.

Az alattvalói rendíthetetlen hűség, az örömteljes bizalom emelkedett nyilvánítása vár Nagyvárad város közönségére is. A multak hagyományai lelkesült öröme hozzák magokkal, hogy hódoljon felsőges új uralkodója és királyi hitvese előtt, az izzó lelkesültség érzetével köszöntse ifjú királyát, a kinek üdvözlő szövegéből a fiatalság üde fuvallata száll felénk, a felbuzduló életérő, a szívnek melege, s azon erős bizalom, hogy

a monarchiának életereje letörhetetlen, hogy ez úgy belső berendezésében, mint külső vonatkozásaiban megacélozottan és öntudatában megerősödve fog ebből a vérözönből kikelni. Egy boldogabb jövő gyönyörűsége sejtésével vesz részt a város közönsége abban a nemzeti fohászban, amelylyel sok millió magyar szív áldást esd trónralépő királyra és hitvese fejére.

Epen ezért a város közönsége érzelmeinek kívánunk eleget tenni midőn tisztelttel javasoljuk, hogy:

1. a város törvényhatósága trónralépése és megkoronázása alkalmából IV. Károly király öfelségét és Felsőges Hitvesét hódolattal és rendíthetetlen hűsége nyilvánításával felirattal üdvözlője.

2. Felsőgeik megkoronázási ünnepélyén magát köldöttségileg képviseltesse, s ennek megalakításával a város polgármesterét bizza meg.

3. A koronázási ünnepély alkalmából hálszó istentisztelet tartására a hitfelekezeteket, iskolai ünnepélyek rendezésére pedig az iskolák vezetőségét kérje fel és végül:

4. a koronázási ünnep egyéb módon való emlékeztetéssé tétele céljából a további intézkedésekkel a városi tanácsot bizza meg.

Kelt Nagyvárad város tanácsa, mint állandó választmányának 1918. évi december hó 8 án tartott ülésében.

Lukács Ödön,
polgármesterhelyettes,
főjegyző.

A tanácsai jelentésben foglalt indítványokat szintén tapssal él éljenzéssel fogadták a törvényhatóság tagjai.

A törvényhatóság különböző pártjai részéről megnyilatkozó hódolatuknak adtak ezután szép kifejezést a pártok megbízott vezető férfiai.

Dr Medvigy Gábor

a munkapárt nevében a következő gondolatokban gazdag beszédet mondotta:

Méltóságos Főispán ur!
Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A „Nagyváradai Nemzeti Munkapárt“ részéről, amelynek kitüntető megbízásából ezen ünnepélyes alkalommal felszólalni szerencsém van, — lelkes örömmel fogadom el a tekintetes Tanács javaslatát.

Mert a nemzet történelmi alkotmánya szerint való, hogy a polgárság ragaszkodó hűséggel és megadó hódolattal övezzze a királyt és mert hagyományos magyar polgári erény, hogy a nemzet felsőségének, legfőbb hatalmának és méltóságának immár ezer éve dicsőségese polcára ne csak az alkotmány erejénél fogva várjuk el, hanem mint a legelső magyar embert szeretettel a szívünkbe is zárjuk a királyt.

Alkotmányunk szerint souverain jogállásunkban az államhatalom alanya maga a magyar nemzet. Mint az éllan személyiségéből önként folyó gondolat, más alkotmányban is természetesen él ez a sarkalatos él, de sehol szabban, sehol nyilvánvalóbban, mondhatóan sehol ragyogóbban nem jelentkezik, mint épen a mi, sok vizály és megannyi megpróbáltatás közepette fejlődött és kiforrott alkotmányunkban, nevezetesen pedig a szent korona postikus mysteriumában. A magyar korona jelképileg a magyar állam. A koronában van az államhatalom

minden személyes és dologi értékkel, minden erkölcsi és anyagi erővel egyetemben, amelyekből ez a hatalom ered és fentartja magát. Egyfelől a király, aki viseli a koronát, másfelől pedig a polgárok, akik tagjai a koronának együtt, és csak együtt alkotják a korona egész testét, vagyis magát a magyar nemzetet. A király csak a koronában magyar király, aminthogy a polgár is csak a koronában magyar polgár.

És amikor az országgyűlésileg összejött nemzet a koronázás ünnepélyes actusában demonstrálja, hogy a magyar korona és ezzel a legfőbb hatalom a királynak nem magánjogi öröksége, hanem az alkotmány rendeltetéséből arra, aki az alkotmány rendje szerint épen elkövetkezett, esetenként a nemzet ruházza azt át.

Ugyanakkor átad a király gondjaiba mindent, amiért küzdünk egy évszázad óta, mindent, amiért nekünk küzdeni egyáltalán érdemes, mindent amiért sóvárogunk volt a gyászos, a város, a fájdalmas próbák hosszú-hosszu esztendein át, mindent, amire büszkék voltunk a dicsőség keblet dagasztó idején, mindent ami nekünk kedves és szent, mindent, — mindent, amit igazán találoán csak egy szóval fejezhetünk ki, azzal: amelyiknek hallatára örömmel csillan össze a szemünk, amelyiknek hallatára túlrad, ujjong a lelkünk, amelyik szó nélkül az öröm is siraalom volna nekünk, — mondom a koronázás ünnepélyes actusában átad a nemzet a király gondjaiba mindent, mindent, — ami magyar.

Ime: Hát hogyna volna ragaszkodóan hűségese, hát hogyna volna megadóan hódoló iránta és hogyna zárna szeretettel szívébe királyát a magyar!

És, — tekintetes Törvényhatósági Bizottság! — ha néha talán meg is próbált, mégis szeret minket királyainkban a magyarok Istene. Minden jelenségnek egybevetéséből ugyanis összhangos, boldog megállapításunk ma is az, hogy olyan királyunk van, aki szinte élő bizonyossága az ősrégi néphitben gyökerező és egyesek részéről tudományos vitában is megkísérelt azon felfogásnak, amely szerint a királyságot a magasabb tökéletesség teszi és a királyi házak már a természetből királyiak.

Alkotmányos hűséggel, hagyományos hódolattal és a szívünk szerint is vágyunk tehát arra, hogy elmenjünk a fontos közjogi cselekedetnek, a szent, a kölcsönösen lekötelező frigyessülésnek mindenha emlékeztetés ünnepére, amikor és ahol is összecseng majd és bizonyára kedves fogadtatásban az egekig zeng fel, hűszegő elleneink talpa alatt pedig a talajt megrázza a minden magyarnak szeretetéből fakadó kiáltás:

Éljen IV. Károly Ó felsőge!
Éljen a koronás magyar király!

A remek beszéd közben többször élénk éljenzés hangzott fel, és végén pedig zugó, hosszantartó éljenzés tört ki.

Sulyok István

a függetlenségi párt nevében szólalt fel s nagy tetszés mellett a következő, szépségekben gazdag beszédet mondotta:

Méltóságos Főispán ur!
Tekintetes Közgyűlés!

A függetlenségi és 48 as párt, mely a benne izzó vulkánikus erők következtében több mint félszázados évfolyama alatt időnként hatalmas erupecióknak volt tanuja, a különböző selectiók mellett is mindaddig

Markovits és Weinberger cég téli újdonságai**megérkeztek**

és pedig: Szövetek, selymek, barchetek, flanellek, blousok, pongyolák, kész női és férfi fehérműek, valamint ernyők. — Különös figyelmet érdemel a nagy választéku női őszifelöltő és köpenyraktár, mely a legszolidabb olcsó árban lesz kiárusítva. Costümruhák saját műhelyünkben közismert jó és divatos kivitelben készülnek. Intézeti gyermekfehérműek, harisnyák, kötények.

Telefon 11-09

érintetlenül hagyta politikai hitvallásának ezt az alapdogmáját, melyre az első ideális lelki alapi ok a párt egész alkotmányát ráépítették.

Abban az állami kapcsolatban, amelybe az 1867-iki kiegyezés megtörténte után Magyarország Ausztriával került, ez a párt csak az 1848-iki törvényekben kifejezésre jutott personális uniót fogadván el, az állami közönségnek minden egyéb szerveit mindenkor perboroskálja és az alap princípiumtól való eltávolodással minősíteni minden olyan törekvést, mely a történelmileg adott állami keretben érintkezést keresen szokkal az intézményekkel, melyek az alapdogma elhomályosítására alkalmasak.

Elgondolhatatlan és kétségbe nem vonható, hogy a párt politikai hitvallása minden időben közel állott, sőt közel áll ma is, főképpen a tiszta, fajmagyarság nagy kontingensének lelki világához, mert benne látja és találja fel azt a nagy nemzeti ideált, mely egyedül méltó a nemzet dicsőséges múltjához és félreérthetetlenül tárja szemé elé a célt, amely felé eszifélelő szárnyalnak és melynek megvalósítására összes lelki és fizikai energiáját irányítani kell, míg reá nézve az idő teljessége elérkezik.

Ugy teszik, mintha ezekben a véres napokban a magyar nemzet egy nagy lépéssel közelítették ideáljához. Az ezeréves hazai királyi székhéltől pár héttel ezéltt egy korszakalkotó, hatalmas uralkodó tünt el a természet örök törvénye szerint és az úres trón lépekőm egy olyan ifju fejedelem emel kedik el, ki a bazárs és trónra szakadt világgháboru borzalmaitan közvetlen közelől láthatta és látta a magyar nemzetnek nemcsak a saját létéért, hanem uralkodójáért is folytatott mystikus küzdelmét, minden kérdésem felülálló hűségét és megbízhatóságát. Hála a magyar nemzet sorsát intéző gondviselésnek. Uj uralkodóját és a népet nem választják el többé egymástól más eréges kézzel megírott mélységes szakadékok; ellenkezőleg, a fényes és diadalmas harcok felemelő emlékei és a foró harcerekken együtt átélt és elszenvedett nyomorúságok közössége, minden időre a legbensőbbben egyesítenek.

Érthető tehát, ha a történelmileg nagy pillanatban minden magyar ember sóvár tekintete az ifju uralkodóra tapad és minden becsületos magyar ember houlokán a tradicionális ősi erény: a királybűség és szeretet fényes felhője ragyog. Azt mondják, hogy a Memnon szobrok hideg köve, mikor a fölkelő nap első sugára végigcsokolja, hangot ad: mennyire természetes és érthető, hogy a meleg magyar szív hangosan dobban meg, midőn slattvalói hűségét más nemzetével össze nem hasonlítható királyszeretetét elfező mutatja be annak a férfinak, aki a honalkotó I. István, a legendás Szt. László és hollós Mátyás királyi székebe ülteti, akinek fejére ezeréves fennállásának symbolumát helyezi.

Emelkedett lélekkel, örömteljes szívvél áll meg az ünneplő magyarság között a függetlenségi és 48-as párt is, jobbágyi hűséggel hajtja fejét királyja tekintete előtt és a tisztességadásnak minden jelét lerakja lábaihoz. Minthogy a tisztelt tanács előterjesztései minden tekintetben fedik a párt minden egyes tagjának gondolkozását és ugyanazokat az érzelmekeket váltják ki: ezért a párt nevében teljes egészében elfogadom és azokhoz mindenben hozzájárulok.

Tapssal, zajos éljenzéssel fejezték ki

tetszésüket és együttérzésüket a közgyűlés tagjai a beszéd elhangzása után.

Hódolat a királynének.

Királyné ő Felsége iránt érzett rsgaszakodásunkat és hódolatunkat dr Thery Kálmán bizottsági tag tolmácsolta.

A magyar nemzet lovagias gondolkozását apostrofálta s rámutatott, hogy közjogunk kivételes elbírásban részesíti a királyné személyét, de a politikai bölcsesség és a mély emberi érzés is ezt követeli. Mindig érezte a néplélek, hogy akit a király életársaként a trónra emel, az nemcsak neje az uralkodónak, nemcsak anyja egy esetleg jövendő uralkodónak, hanem a nemzet első asszonya, ki befolyást gyakorol az ország sorsára s aki hivatott, hogy az ország zivateros napjaiban rendületlenül álljon férje mellett; legyen nemtője a békének, egyetértésnek s szolgáljon ezzel királynak, nemzetének egyaránt.

Beszéde további része a következő:

Nemzeti s állami létünk egyikösötét korzaka jut az eszembe, amikor a király s nemzet nagy viészlykodása közepette egy nagy királyó jelenik meg a béke pálmagával s a viészlykodó felek között az összekötő kapocs az ő nemes szíve lett, mely egyaránt magába zárta a királyt s nemzetét. Az ő szeretete, kimondhatatlan gyengéd tapintata, egyszóval királynői erényei adták vissza a királyt nemzetének s a nemzetet királynak.

A szenvedésekben és tragikus halálban megdicőült nagy királyné hervadhatatlan érdemét idézzük fel ma lelkünkben, amikor Szent István trónjára felséges nejjével együtt új király került. A nemzet reményteljes várakozása nemcsak a király, hanem a királyné, a nemzet új nagyasszonya felé is irányul.

Jól esett nekünk annak idején látni, miként fűzte egybe a tiszta érzélem a két fiatal lelket s mint áldotta meg az Uristen szép családdal a nagy jövő előtt álló fiatal párt. Az idegen földön, ősi latin kultúra talaján derült fel egy nagy történelmi család nemes sarja, hogy a Gondviselés rendelkezéséből Bourbon Párma hercegnője magyar királyóvő legyen. Nem első eset, hogy idegen nemzet adott a magyarnak királynőt s nem egyszer történt, hogy az idegen származású királyné érzésben s gondolkozásban egybeforított új nemzetével. Ma is ennek a bekövetkezése a mi leghőbb vágyunk s nem titkoljuk azt az érzésünket, hogy minden reményünk meg van arra, hogy új királynők nemzeti életünkben nagy elődjéhez méltóan fogja betölteni nemes hivatását. Hisszük ezt nemcsak azért, mert aki méltó a király szeretetére, az méltó a trónra s a mi szeretetünkre is, hanem azért is, mert a nemzet helyes nyomon járva már trónra lépése előtt szívébe zárta mai királynőket.

Nehéz feladat igazi királynőnek lenni, mert az alattvaló szívének megnyerése nem könnyű dolog, de még fáradtságosabb azt meg is tartani. Éppen ezért büszkén valljuk, hogy nincs is halásabb feladat ennél, mert a jutalom oly magas, hogy annak eléréseért egy királynének is érdemes élni s fáradni.

A népek szeretete a legszebb talizmán, melyet földi halandó viselhet, mely ha nem is ad földöntúli hatalmat és nem is óv meg a megpróbáltatásoktól, de vigaszt s meg-

nyugvást nyújt a szenvedésekben s a tiszta öröm, a boldogság érzetét váltja ki a derűs napokban.

Ezt a talizmánt, népének szeretetét nyújtjuk mi s mai napon szépséges fiatal királynőknak és csak azt kívánjuk egyelőre tőle fogadja kegyesen egy szép jövő reményében a mi hódolatteljes zálogunkat s őrizze meg azt hűséggel s szeretettel, hogy annak idején, amikor érzésének benső nagy értékéről a nemzet már elegendő bizonyosságot szolgáltatott, viszonzhassa azt soha el nem muló igaz szeretettel s a nemzet nagyasszonyaként örkődjék egy hosszú életen keresztül hűen szeretett hazánk békéje s felséges királyunk boldogsága felett.

Teljes lelkesedéssel teszem magamóvá a tanács javaslatát s van szerencsém annak elfogadását indítványozni.

Az éljenzés lecsillapulta után dr Olasz Béla rövid, kerakded beszédben adott kifejezést a magyar nemzet örömeinek, a legközelebb megtartandó koronázás felett, midőn a nemzet egyes tagjai szeretettel járulnak a trón elé. Bizalommal és szeretettel tekintünk az új király uralkodása elé s hiszi, hogy a király ép oly szeretettel fogadja Nagyvárad hódolatát, amely szeretettel Nagyvárad köszönti királyát. Megjelennek a város küldöttségei a trón előtt hogy oda vigye a mi szeretetünket s akik ott lesznek. Indítványozza, hogy az elhangzott beszédet a törvényhatóság szórólására jegyzőkönyvébe iktassa. (Helyeslés. Éljenzés.)

Dr Cziffra Kálmán főispán elnök a tanács indítványait egyhangulag elfogadottnak jelentette ki és zajos éljenzés mellett a hódoló közgyűlést berekesztette.

Egy provizió-eset

Hogy némely helyen mennyire rászoktaták a vállalatokat az ajándékozásra ez az eset illusztrálja, amelyet egy nagyvállalkozó mondott el nekünk:

— Szerződéses vállalkozója voltam egy intézménynek s lejárt a szerződésem. A vezetője ez intézménynek felhívott magához s közölte velem, hogy a szerződés megújítható. De egy feltétellel.

Ő nagyobb veszteségeket szenvedett egy barátja révén s ez adósságokba keverte őt. Ha én évente egy összeget adok az adósságok törlesztéséhez, a szerződést ő, esetleg 12 évre meghosszabbítja.

Nem et mondtam, mert a várható nyereséggel nem volt arányban a kívánt összeg. Sok volt.

Ő erre konkurrensemmel kötötte meg a szerződést. Ez tehát ígért.

Én erre az intézmény főintézőjéhez fordultam s hivatkozva 6 évi kifogástalan működésemre s arra, hogy a munkálat elvonására nincs ok, kértem annak részemre való kiadását.

Meg is történt. Én tehát ellenállottam annak a szokásnak, hogy a vállalkozónak adni kell. Én nem adtam. De hányan teszik ezt meg? Konkurrensza adott. Ez szokás s ezt kell kiirtani.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt.

Elfogad egyházi fölszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

„Falkenhayn deluso.“

(A csalódott Falkenhayn.)

Az „Il Giornale D'Italia“ november elsei számában található az a cikkeske, amely most Bukarest bevétele után kétszeresen tanulmányos és kacajkeltő. „Hindenburg marsal, írja a cikkeső, a Románia elleni büntető expedició kigondolója, úgy látszik nem szerencsésebb, mint Conrad generális, az Olaszország elleni hasonló vállalat tervezője. Falkenhayn csapatai, mint ahogy az az osztrák trónörökösével történt, megrekedtek a hegyek között s onnan kijutni nem tudnak: az oroszok és románok ott állanak, sőt több ponton visszakergették őket. Most már világos, hogy Románia megtámadása Erdély felől ugyanolyan eredménnyel fog járni, mint Itáliáé Trentinóból.

Bizonyos fogások vagy rögtön sikerülnek, vagy egyáltalán nem: bajorok és magyarok hasztalan keresik elkeseredett dühvel a sikra való kijutást, vágyuk, Bukarestbe jutni kielégítetlen marad, ahogy kollegáiknak sem sikerült ünneppélyesen bevonulniok Vicenzába, Veronába vagy Veneziába. Ugy látszik, nem elég ám az, hogy a németeknek és osztrák magyaroknak Hindenburg marsal által nemrég annyira magasztalt „katonsai nevelésük“ van (educazione militare esaltata). A hegyek között hasztalan éneklük a „Wacht am Rhein“-t és „Deutschland über alles“-t (Germania sopra tutti): a feltörés nem sikerül. Az sem elég, hogy valaki ismerje a mazuri tavakkal való bánásmódot: a hegyi harc megint más dolog. A nagy offenzívák csak akkor sikerülnek, ha az ellenségnek nincs municiója, s nem tudnak másként védekezni, mint szurronnyal vagy kézi bombával: a német és osztrák-magyar katonáknak pedig a nagy katonsai nevelésen kívül ezerszámra van ágyuja.

Ha ellenben, mint az erdélyi havasok között történik: a legkitűnőbb „nevelésű“ német katonákkal, bár kissé kevésbé nevelt, de bátorsággal és szilárdsággal telt és nem fegyvertelen katonák állanak szemben, mint a románok és oroszok: akkor a német katonák „nagy erkölcsi fensőbbsege“ (la grande superiorita morale) esütörtököt mond, s még az olyan nagy harci villám is, mint Falkenhayn generális — hegyi betegséget kap. Falkenhayn Erdély és Mackensen Dobrudzsza felől hasztalan szoritják a csavart, hogy összezuzzák Romániát, a diótörő csaknem záródik be, mert a hegyek és a Duna nagyon kemény héju diót képeznek. Hindenburg marsal nem eszik ebből a dióból.

Most már csak azt szeretnék tudni, mit írt az Il Giornale D'Italia december 7 én? Azóta a diótörő két foga ugyancsak közel jutott egymáshoz. Dr. N. Gy.

* **Mikulási estély** Aszódi üzleteiben, Kossuth utcai főüzletébe és Rákóczi uti csokoládekirály fióküzletébe rengeteg mennyiségű mikulás és gyermekajándékok cukorkákkal, süteménnyel. Eladásra kerül: 600 üveg Palugyai bor és 600 üveg Andrányi és tokajbor. Azonkívül konyak, likőr, rum, pezsgő, mustár, tea, kávé, csokoládé, kitűnő dió, gyümölcsös, sósborszesz, édespaprika és mindenféle cukrozott gyümölcsök. Figyelmeztetlek, hogy az ajándékadóknak mielőtt vásárol tekintse meg üzleteimet.

Hadikölesön jegyzések.

A Posti Magyar Kereskedelmi Bank nagyváradi fiókjánál a következő jegyzések történtek:

Poyvár János 5000, Weinstein Márk 20000, dr. Tömösváry Tivadaraé 10000, Barettyóújfalú nagyközség 50000, Grósz Zsigmond szolnoki cukorgyári ig. tag 50000, Balászfalvi főegyházmegyei káptalan 60000, Heimann Lipót és Társa 5000, Dautsch K. I. 13000, Leitner Márton 15000, Hars Imre 5000, Szandicz és Társa 10000, Seidmann Ede kereskedő 5000, Moskovits Mór és Fia r. t. 40000, László Vilmos 10000, Rippner Jakab 10000, Gróf Széchenyi Miklós 100000, Fried Ignác földbirtokos 150000, Huszár Ákos 5000, özv. Várnay B. né 5000, Gellis Gyula 20500, Szántó Márton 25000, Nagyszébeni főegyházmegyei gör. kel. konsistorium 100 000, dr. Nádudvari János szilágyosmlyvi ügyvéd 10000, Moskovits Vilmos 5000, Friedmann Bartalan 5000, Rothbart Barát 5000, Lat. szert. egyházi pénztár 15000, Rösinger Ármán kereskedő 10000 kor., Székely Ákos százados 29000 kor., Winter Károly sertésbizományos 10000 K, Andrányi Károly és Fia 100000, dr. Grósz Ignác 50000, Riess Miklós 5000, Lőrincz Albert marhabizományos 10000, Schmaus Endre százados 5000, Franz Trauersohn sz. redes 4000, Blayer Lajos 5000. Továbbá mintegy 1500 és 4000 korona közötti jegyzés.

A nagyváradi Katholikus Növédő Egyesület szociális estéi.

Schlachta Margit és Rónai Paula misszió nővérek Nagyváradon.

A Katholikus Növédő Egyesület hivatása és a kor magasiatán állva szociális estéket rendez, amelyek mellett, hogy a társadalmi élet működésére új lelkesedést adnak, irányokat jeleznek, gazdag tapasztalatokat tárnak fel, rendkívüli szellemi élvezetet is nyújtanak.

Schlachta Margit nem ismeretlen a közönség előtt; ismerik jó tollát a Keresztény Nő c. folyóiratból, de nem kevésbé ügyes s könyved birtokosa a szónak. Magyarországot ugyszólván egészen beutazta Pozsonytól Brassóig mindezt fáradhatatlan apostolként, aki nem elégszik meg a szóval, hanem nyomában tettek fakadnak.

A másik misszió nővér szintén ismeretes. Aki mult évben ott volt a szociális estélyen, az nem felejtí el Rónai Paula nővért, aki esengő organummal, kedves nyugodtsággal ismertette a Szociális Misszió társulat működését s szervezte a Növédelmi hivatalt. Ő is, szintén, nemcsak a szavak hirdetője, hanem a tettek megadítója. Bárjárta Erdélyt az oláh betörés után, hogy szemtől szembe nézzen a nyomorral, bizonyára a tapasztalatok gazdag tárházát fogják feltárni előttünk.

Tulajdonképen 4 estély lesz. December 14. és 15. én délután 5 órakor a Katholikus Kör dísztermében a teljes nyilvánosság előtt. A másik kettő szűkebb körű lesz s csak a meghívottak vehetnek részt.

Aki számozott helyet akar szerezni, az átveheti a Katholikus Kör háznyi hivatalában, ahol egyszerre mindkét estélyre lehet jegyet kapni. Az estélyek költségeinek fedezésére a jegyekért akármily csekély összeget köszönettel fogadnak.

„A legigazságosabb bírónak tisztelettel.“

Ezt írta Torma Sámuel tenkei kereskedő egy levélben, amelyet Papp Károly tenkei járásbírónak küldött. Ebből nem lett volna baj, hanem lett abból, hogy 40 koronát is mellékelte a levélhez.

A törvényszék gyorsított ügyekben ítélkező II. tanácsa Ember Géza elnöklésével megvesztegetés miatt vontta felelősségre Tormát, aki tagadta, hogy vesztegetni akart.

A tanuk vallomásából kihámozódott, hogy egy büntető perben, amelyet Torma ellen Orbán Károly indított felmentették. De várt rá egy másik bünper, melyet Orbán indított ellene. Torma szeretett volna kibújni, Orbán ebbe nem ment bele s már kiűzték a tárgyalást. Ekkor küldte ő a levelet és a 40 koronát Papp Károly járásbírónak.

Miskovszky Jenő ügyész megvesztegetés miatt emel vádat. A törvényszék elítélte Tormát 200 korona fő, s 3100 korona mellékbüntetésre. Ügyész és vádlott semmisségi panaszszal élt.

Öngyilkos járásorvos

Egy, az élet keserves küzdelmében kimerült, beteg ember lett öngyilkossá tegnap hajnalban a biharmegyei közpórházban. Dr. Molnár István, a derecskei járás volt orvosa tegnap reggel a biharmegyei közpórház külön osztályán levő szobájában felakasztotta magát s mire az inspekción apáca segélyére sietett, már meg volt halva.

Dr. Molnár István már tul volt férfikora delén, közszeretben álló tagja volt a derecskei járás urtársadalmának. Ezelőtt mintegy másfél évvel féloldali hűdés érte s ekkor a biharmegyei közpórházba szállították gyógykezelés végett. Betegsége azonban, dacára orvosai odaadó, gondos ápolásának, fokról fokra súlyosbodott. Ezt ő mint orvos nagyon jól tudta s betegsége rendkívül elkeserítette.

De talán mindez még nem terelte volna szándékát arra a végzetes útra, amelyre lépett, ha a háboru nem ejti őt is örökös aggodalomba Antal nevű egyetlen fiáért.

Ifj. Molnár Antal kispap volt a háboru kitérésékor csarálta fel karddal a revarendát. Az olasz harotérra került, zászlós lett s egy rohamban olasz fogságba került. Fia sorsa foglalkoztatta örökösen a nagy beteg aggódó apát s betegsége mellett valószínűleg ez érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát.

Két ízben nem sikerült végzetes szándékát végrehajtani az éber örökös megakadályozta ebben s gondosan eltávolították tőle minden olyan eszközt, amellyel kárt tehetne életében. Mégis, eddig még ki nem derített módon zsinagra tett szert s tegnap hajnalban egy óvatlan pillanatban szobájában a fali fogas szegérs felakasztotta magát.

Halála előrelő rokonságot borított gyászba köztük a nagyváradi Bozó családot is, temetése holnap délután 2 órakor lesz a Biharmegyei közpórház halottas házából.

Decemberben hetvenezer oláh fogoly.

184 ágyu és 120 gépfegyver a zsákmány.

Keleti harctér. Budapest, dec. 9. (Hivatalos.) Az ellenség a dunai hadosztály és Falkenhayn gyalogsági tábornok hadserege előtt teljes visszavonulásban van. Azokat a román erőket, amelyek még megkísérelték, hogy a hegység felől a hátráló román hadsereghez csatlakozást találjanak, teljesen megsemmisítettük.

December elseje óta a hadsereget zsákmánya több mint 70,000 fogoly, 184 ágyu, 120 gépfegyver és megszámlálhatatlan hadianyag.

József főherceg vezérezredes hadserege harc vonala. A Proturne völgyben, továbbá Kirlibaba és Bisztricz-völgy között az ellenség tegnap újra négy erővel támadta meg állásainkat. Nehány helyi sikertől eltekintve, a támadások eredménytelenek voltak.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharc vonala. Nincs különös esemény.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Höfer.

Stürmert hazaárulással vádolják.

Budapest, december 9. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából jelentik: Egy most nyilvánosságra került beszédében Miljukov a дума előtt kijelentette, hogy a legutóbbi miniszterválságnál egyes politikai személyiségek árulására figyelmezteti a nemzetet. Megnevezte Rasputint, Andronikow herceget és Stürmert. Miljukov elmondotta, hogy Schweitzban beszélgetett orosz internáltakkal, akikől megtudta, hogy a párisi konferencia összes titkait tudomására hozták a központi hatalmaknak árulás útján. Stürmer bűnös ebben és mint annak idején Suchomlinovval tették Stürmer ellen vizsgálatot kell indítani.

Veszélyben az oláhok visszavonulási útja.

Budapest, december 9. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Francia lapok attól félnék, hogy Bukarest és Pojesti eleste után az orosz-román csapatok egyetlen rendelkezésére álló visszavonulási útja Faurel-Ciulinutzan át el van vágva a központiak seregeinek gyors előnyomulása által.

Kritikus helyzet Athénban.

Budapest, december 9. (Saját tudósítónktól.) A Reuter ügynökség jelenti Athénból: A helyzet rendkívül komoly. A tényleges blokád pénteken reggel nyolc órakor megkezdődött. A diplomáciai tárgyalások folynak. A lakosság a város ágyuzásától tart. Mindenfelé nagy aggodalom, sokan elmenekültek, az orosz és olasz alattvalók hajóra szálltak.

A bolgárok Tutrakánnál és Szilisztriánál átkeltek a Dunán.

Román front. Szófiából a vezérkar jelenti: 9-ikén a Dunánál amaz ellenséges csapatok, amelyek a Duna balpartját Tutrakán és Csernavoda között megszállva tartották, megkezdették északfelé visszavonulásukat. Tutrakánnál átkeltek csapataink és megszállották Oltenica városát. Más csapataink Szilisztriánál átkeltek a Dunán. Az oroszok Caoaraci városát felgyújtották. Az üldözés Oláhországban tovább tart.

Kiev az oláh király székhelye.

Budapest, december 9. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Pétervári távirat szerint a román király jövődöbéli székhelyéül Kiev van kiszemelve.

Az oláh hadsereg orosz főparancsnokság alatt.

Budapest, december 9. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: A román hadseregrészeket néhány napja az orosz haderő kötelékeibe olvasztják be. Valóságban Oroszország már átvette a főparancsnokságot.

Ausztráliai foglyok a nyugati fronton.

Berlin, december 9. A nagyhatalmak által jelentik:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. A Somme területén egyes órákban heves ágyúharc folyt. Éjjel a Le Translói melletti állásaink ellen előrenyomuló erős járőröket tüzeléssel és közel harcban visszaűztük. Ez alkalommal számos ausztrálit elfogtunk.

Drágán fizet az orosz.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harc vonala. A Narve tótól észak Kori szorosan tüzéségi előkészítés után több orosz század eredménytelenül támadta meg állásainkat.

József főherceg vezérezredes harc vonala. Kirlibaba és a Bisztricz völgy között az oroszok erős támadásokat indítottak, amelyek nagy veszteségük mellett legnagyobb részt tüzelésünkben meghiusultak.

A Dornavatrától északra elvesztett területet a támadó drágán fizette meg.

Az oroszok jelentékeny erőparálásuk ellenére a Proturice-völgytől délre általában balul sikerült támadás alkalmával csak csekély helyi sikereket értek el.

Az oláh hadsereg teljes visszavonulásban van.

Mackensen vezértábornagy hadserege. A IX. hadsereg balszárnya megsemmisítette azokat a román hadosztályokat, melyek a Szinajától északkeletre fekvő szorosok felől délkelet felé kivágni igyekeztek magukat. Több ezer embert elfogtunk, sok ágyút zsákmányoltunk.

A hadsereg jobbszárnya és a gyorsan előrenyomuló dunai hadsereg előtt az ellenség teljes visszavonulásban van.

December elseje óta a románok egész hadsereggel szemben, amennyire a csatateret utólagos áttekintéséből megállapítható, több mint hetvenezer embert, 184 ágyút és 120 géppuskát veszítettek.

E számok magassága világos következtetést enged a szövetséges csapatok sikerének nagysága is mutatja a román hadsereg felbomlásának mértékét, amelynek vesztesége halottakban és sebesültekben a foglyok számával arányban áll. A zsákmánytábori szerekben és hadianyagban áttekinthetetlen.

Macedóniai front.

A Monasztirtól északra és Paranovótól északra fekvő magaslati állások erős tüzéségi tűz alatt állottak, amelyet a Cserna hajlásban könnyen visszavert támadások követtek.

A Stahinos tó felső folyásától keletre bolgár előőrsek visszavertek egy angol századot.

Ludendorff, első főszállásmeister.

A „tigrisek“ gr. Széchényi Miklós püspökhöz.

Annak a magasztos ünnepélynek, amely az első erdélyrészi portyázó csapat zászlószentelése körül lezajlott, lelkes visszhangja a távirati hódolat, amelyet a „tigrisek“ a harctérről gróf Széchényi Miklós nagyváradi püspökhöz intéztek s amely így hangzik:

Gróf Széchényi Miklós
nagyemlétségének

Nagyvárad.

Nagyemlétségodnak áldásával és buzdításával elhalmozva szerencsésen kérkeztünk oda, ahova mindnyájunknak hő vágya volt s most kettőzött buzgósággal, szent kötelességgel szolgálunk egy célt, ami nekünk a legszentebb: a hazaszeretet.

Mert érezzük, hogy mi tudunk szeretni, összefogni és harcolni győznünk kell az egész világ ellenében is.

A Tigris zászlóalj.

Rekvirálás Biharmegyében.

Értekezlet a megyeházán.

Tegnap délelőtt 10 órára Fráter Barnabás alispán fontos megbeszélésre hívta össze a vármegye főszolgakiráit. Az értekezleten az alispán elnökölt, s résztvett Elek Mór közéleti előadó is a megbeszélésben.

A megbeszélés tárgya az újabb rekvirálás volt, amelyet Kürthy báró, a közéleti hivatal vezetője rendelt el, hogy a rekvirálást az előjáróságok közbenjöttével fogják végrehajtani. A rekvirálást, amely felett a főszolgabírók igyagorolnak felügyeletet, minden járásban egyszerre hat községben fogantatosítják. A katonaság minden járás főszolgabírájának 24-24 katonát bocsájt rendelkezésre, akiket aztán felosztanak a hat község részére.

A talált felesleg gabonát azonnal átveszik, kifizetik és elviszik magukkal a rekviráló bizottságok.

Az értekezleten ezenkívül megállapították, hogy közszükségletre havonként és fejenként 9 kilógramm gabonát hagynak a tulajdonosoknál.

A kenyéradagot is megállapították és pedig 180 gr. kenyeret engedélyeznek naponként és fejenként. Azonban ezzel szemben az ipari munkások, gazdasági hónapos családok és hadifoglyok részére naponként és fejenként 300 grammal állapították meg a kenyéradagot.

* **Megfagyott** szélből kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatása a *Harmatlej* crème és hozzávaló szappan. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B. Telefon 13-02.

Mikor az oláhok Nagyszében alatt jártak.

A „román felszabadítók“

Az oláh háború előidézőire, de megmagára a romániai viszonyokra is kellő világosságot vet az alábbi eset, mely az oláh hordáknak pünkösdi királysága alatt történt. Az esetet egy magyarországi görög keleti lelkész mondta el munkatársunknak. Az illető lelkész Nagyszében közelében egy nagyobb községben lelkészkedik. Felvilágosított ember, aki legalább is az első beszélgetés látszata szerint nem valami szívesen látta azt az agitációt, ami a határokon folyt és amely agitáció csak gyöngye utóhulláma volt annak a nagyszabású monarchia ellenes törekvéseknek, amelyek odaát a határokon túl folytak. A lelkész a következőket mondta.

— Az oláh hadsereg szinte puskalövés nélkül jutott el a mi falunkba, ahol egy tartalékos tiszttel vezetése alatt egy század szállott meg. Nyomban az elszállásolás után elvegyültek a katonák az odahaza maradt lakosság közé és általános kérdészködéssel ostromolták a megrémült embereket. A katonák, élükön a tiszttel úgy viselkedtek, mintha valami nagy jötevők lennének és most várják a népek térdrehullását és alázatos kézesköléseket. A fogadtatás azonban nem volt valami örömteljes, sőt tulhűvös volt. Erre a magatartásra meg is kérdezte a tiszttel:

— Mi bajotok van? Ugy viselkedtek, mintha az orrotok vére folyna.

— Nincs nekünk semmi bajunk, mondta a legközelebb álló gazda.

Felőráig beszélgettek a katonákkal, akik mikor látták, hogy sehogysem akarnak lelkészedni a falubeliek, a tiszttel előhozakodott a legnagyobb dologgal. Valami nagyszerűt akart mondani, valami nagy beszédre készült és ennek megfelelően pózolva, kérdezte az összegyűlt emberektől, a szántóföldekre mutatva:

— Kié az a föld?

— A miénk! — felelték a gazdák.

— A tiétek, jó; de kié, kinek a tulajdona?

— Hát a miénk!

— Jó, jó. Ti művelitek, de ki a gazdája? Ki adhatja el és ki parancsol nektek?

— A szolgabíró parancsol, de a föld a miénk. Mi műveljük, vetünk bele, mi aratunk, mi adjuk el a termést. Ha akarjuk, akkor eladjuk és vehetünk másikat.

Az adót az igaz, hogy azt is mi fizetjük, de a földdel azt csináljuk amit akarunk. Ha akarjuk, nem vetjük be és nem von érte felelősségre senki.

— Hm, hm hümögött a tiszttel, aztán maga elé bámult merően a földre, úgy esett neki a paraszt beszéde, mintha valami csodás álmat álmodna, aztán begombolta téli kabátját és olyan őszintén szólott, annyira őszinte csak lehetett.

— Hiszen akkor mi be vagyunk csapva! Ezért vagytok ti olyanok, mintha az orrotok vére folyna. Ezért nem örültök ti nekünk. Nekünk azt mondták, hogy itt nektek nincs semmitek, ti csak olyan jobbagyok vagytok, a magyarok szolgálói, akik

magatok huzzátok az ekét és csak azt kaptok enni, amit a ti bojárátok odadobnak. Hiszen mi felszabadítani akartunk benneteket és ti szabadabbak vagytok, mint mi. Be vagyunk csapva. Hej ha mi ezt tudtuk volna...

Igy, ezekkel a szavakkal mondta el az oláh tartalékos tiszttel a román háborút. És ebből meg lehet érteni mindent.

Körvadászatok a megyében.

Rókák, fécánok. Nádasok. Nincs srét.

Ma kezdődött a körvadászat Tóth Mihály szalárdi nagybirtokosnál, amelyre Nagyváradról sokan rándultak ki, köztük Weiserschütz János főszolgabíró, a biharmegyei Nimródok legkiválóbbja. Tóth Mihálynál ez előtt egy hónappal nagy vadászat volt s akkor 12 róka és egy vadmacska került terítékre. Sok rókát lőttek Tenkegyrben is. 14-et. A rókák és fécánok elszaporodásának oka az, hogy a tavaszi esőzések ellepték a földeket, több ezer hold föld került víz alá, magas nádas borítja a még mindig vizes talajt, amelyen gödörökben huzódnak meg a vadak, s a vadászó lába előtt ugrálnak fel egyre-másra. Fécán van rengeteg, tenyészik, mert jó a hely.

A nagy vadászatok közt szerepel: Kriszta Sándor vendéglős Janbovich Tihamér járásbíró. Komádi vadászterületen tizenhetedikére tervezett hajtóvadászat, amelyre közel száz vendég a hivatalos. Vadászatok lesznek ezenkívül Cséffán, ahol Bartos Adorján rendez vadászatot.

Híresek Bakacs Béla vadászatai, minden hónapban rendez egyet. A Wenkheim uradalom vésztői vadászterületén évente 4000 nyulat lőnek.

Az a baj, hogy nincs lőszert. A srét nem ólomból készül, ezt nem ed a hadügyminisztérium. Cinkből és vasból készílik a srétet s oly kevés, hogy a vésztői 4000 nyulat egy bécsi kereskedőnek adták el előre, mert 16 000 töltényt adott.

Hajtó sines. A hajtók 3 koronát s többet követelnek.

Nagyváradon ismertebb vadászok: Ösváth Jenő számvevő, a kitűnő vadász és jó vadásztárs Sárosy József dr postattkár, Thury László dr főügyész, Rimler Gyula városgazda, Hoffman Gyula erdőfelügyelő, Rimler Károly polgármester, Blógh Kálmán erdőtanácsos, Somogyi Géza főerdőmérnök, Martos Gyula intéző Wawrek Kálmán dr, Varró Domokos műszaki főtanácsos, Szmazenka Ernő vasutigazgató, Ringelmann Lajos kápt. főbíró, Hermann Lajos erdőmester, Papolezy Ferenc főpóztárs, Székely Sándor főszámvevő, Liszkay Béla vámfelügyelő, Buttyka Lajos, Béres Károly nyomdatulajdonos. Vidéken: Kossis Béla gyógyszerész (Élesd), Marosi Antal főerdőmester (Tenke), Korda Andor (Magyarcséke), Nagy Károly (Bihardiószag), Imrik László (Ósi), Piacsek Sándor, Bencsik Sándor (Sályi) főerdész, Tölgyesy Károly (Daru-sziget).

A vad annyira elszaporodott, hogy sok helyen állami beavatkozást kértek. Az orvadászat, srét hiányában, teljesen megszünt.

A prem. főgimnázium

Mária-kongregációjának jubileuma.

A főgimnáziumi Mária kongregáció ünnepélyének lefolyása mindenütt lélekemelő volt; megszentelte a napot s kifejezésre juttatta a legbensőbb együttérzést.

A prem. templomban.

A premontrai templom még sohasem látott ennyi hívőt; teljesen zsúfolt volt, amikor 8 órakor megérkezett gróf Széchényi Miklós megyéspüspök Brém Lőrinc kanonok, dr. Mazurek Gyula püspöki titkár és Schriffert Béla szeriartó kíséretében. A templom bejáratánál Szilágyi Dózsa premontrai tanár fogadta. Az a szent áldozás, amelynek az ifjúság tanuja és részese volt, az épülésnek és a nevelésnek leghatásosabb tényezője, emléke s az ünnep értékjelzője lesz mindig. A szent áldozás után a megújított kongreganista fogadalom a lelkek érzelmi egységének a legszebb kifejezője volt. A szent mise után Szilágyi Dózsa tartott szent beszédet az ünnep erkölcsi jelentőségének kiemelésével.

A Szent József intézetben.

Háromnegyed 11 órakor a Szent József intézetben volt a Kongregációknak zártkörű díszgyűlése, amelyen dr. Takács Menyhért jászói prépost jelent meg a tanári karral. A jászói prépostot Mayer Antal c. kanonok, alkormányzó fogadta, aki gondoskodott arról, hogy a Szent József intézet ebédlő terme nagyon celszerű és izléses elrendezést nyerjen. A kongregáció prefektusa üdvözölte a prépostot.

Azután egy tanuló felolvasta azokat az üdvözlő iratokat, amelyeket az Urnők, Urleányok, Iparos nők, Urak Kongregációi, a Katholikus Kör és a Népszövetség írtak, amelyek szebbnél-szebb gondolatok virág gyűjteményei voltak.

Az egyik kongreganista felolvasta főbb vonásokban a Kongregáció történetét, tevékenységét, bemutatta, hogy növekedett az ifjúság hitélete és kiemelte a jövendőit; különös szeretettel emlékezett meg Grócz Béla nagyprépostról, az ifjúság mindig ifju atyái barátjáról és Novotny S. Alfonz jászóvári perjelről, aki oly serényen működött a kongregáció megalakításánál, aki a következő kedves üdvözlő sürgönyt küldte:

Mária Kongregációjuknak, amelynek alapításában nagy lelki örömmel vettem részt, fennállása első decenniumának ünnepén legőszintébb üdvözléseimteljesen jeleztem, kérve Isten adjon a Kongregációnak áldásos, lelki és erkölcsi sikerekben dúdus jövőt.

Mután az egyik ifju a Szent Vince intézet nevében üdvözölte a kongregációt, a másik igazi szónoki lendülettel rajzolta meg, hogy mily nagy kihatással van a lelki életre a nagygyűlés, a harmadik pedig megemlékezve a kongregáció halottjairól a hűséget, a becsületet, az adott szó szentségét domborította ki, dr. Takács Menyhért prépost állt fel, hogy az ifjúsághoz szóljon.

Szólt megragadóan, tüzzel, élénkséggel, fordulattal, a meggyőződés hatalmával. Talpraesetten fejezte ki a gimnázium kath. jellegét, amely a más vallásukat nem zárja ki, mert a Katholikus türelmes, mert a Krisztustól tanított felbaráti szeretetet követi. Tíz év egy nemzet történetében kevés, de egy ember életében nagy idő; mert az első tíz évben öntudatra jut a gyermek, a másodikban a pályaválasztás előtt van, a harmadikban a pályáján él, a negyedikben alkot, az ötödikben tapasztal, tisztult nézetű férfi és aztán visszafelé megy. De minden decenniumban szükséges a tiszta lelkiismeret

s ennek iskolája az ünneplő Mária kongregáció.

Az ifjúság viharos éljenzéssel fogadta a prépostot és bucsuzott tőle a kongreganista induló pattingó ütemével.

Ünnepély

a Szent László teremben.

Délután megható ünnepségnek volt színhelye a Katholikus Kör Szent László terme: a jubiláló kongregáció nyilvános ünnepélyt rendezett fényes sikerrel.

Délután 5 órára fényes közönség töltötte meg a nagytermet, egyházi és papi méltóságok, a kongregáció tagjai, az ifju és idősebb nemzedék. Az ünnepély fényét emelte megjelenésével Széchényi Miklós gróf v. b. t. t. megyés püspök, dr. Takács Menyhért jászóvári prépost. Ott láttuk Grócz Béla nagyprépostot, Karácsonyi János c. püspököt, Vucskics Gyula, Grószinszky Antal, Szirmay L. Árpád és Brém Lőrinc kanonokokat, Imrik Zoltán és Mayer Antal tb. kanonokokat, Nagy Márton főszolgabíró, Szmetka L. Ödön, Verner Kálmán árvaszéki elnököt, dr. Imrik Gusztávot, Kesze Istvánt, Székely Sándort, dr. Krüger Aladárt, Schuch Károlyt, Szűcs Gézát, Ottömösy Sándort, Szandtner Pált, Sünger Berianót, Róz Mihályt, dr. Várszeghy Lajost, Szatall Ferencot, Bihari Ákóst, Tuka Jánost, a premontrai rend tanári karát stb.

Az ünnepélyt a főgimnázium ének és zenekara nyitotta meg a pápai és a magyar Himnusszal. Az ifjúsági énekek, melyet még Kovács Kándi prem. tanár buzgalma és materialms fejlesztett ilyen nivóra, most Resch Mihály székességi karnagy avatott kezébe került, aki rövid egy két hét alatt ujjalakította és teljes sikerrel betanította az énekszámokat. Az ifjúsági zenekar és a négykezes zongorakíséret pompás összetanulásban kísérték a két Himnuszt. A sikerült ének számokat, melyeket a közönség állva hallgatott végig, lelkesen magtapsolták.

Szilágyi Dózsa megnyitó beszédében üdvözölte a prépostot abban a szent meggyőződésben, hogy ebben az üdvözlésben a kegyelmes főpásztor, a főt. képtalan, a kath. társadalom és a tüzes lelkű ifjúság érzelmei is benn vannak. Ünnepélyesen vállotta a hitét a nevelésben. Mert ha az ember szellemi, testi tehetségei fejleszthetők, mi állja útját akkor az erkölcsi nevelésnek, bár tény, hogy nem könnyű feladat, mert az ember nem oly könnyen kezelhető mint egy zongora, vagy egy puda viasz, mert ellenálló érzőzők hajlamok vannak. De annál inkább hisz a keresztény nevelésben, mert a keresztény világnézet az erők fokozását jelenti. Nem rendítetők meg a hitét a világháború kegyetlen tusái, mert a kereszténységet nem képviseli se az angol, se a francia miniszterelnök és felette áll minden diplomáciai asztalnak. Azután szeretettel fordult az ifjúsághoz, amelyet Javénalis római költővel tisztelendőre tart s amelyet a közönség oly lelkesedéssel tisztelt meg ezen az ünnepélyen. Majd buzdítja őket, hogy nem 70 éves korukban, ne mint betegek, haldoklók jusssanak az igaz élet gondolatjára, hanem már ifju korukban ismerjék fel.

A szép beszédet a közönség zajos tapsokkal fogadta.

Kiss László VIII. o. t. szavaltta el ezután nagy hatással dr. Krüger Aladárnak „Az ezredes” című költeményét. A vers megkapó alapgondolata, briliáns kidolgozása és drámai monete magával ragadta az egész közönséget, mely viharos tapsokkal fejezte ki elismerését a nagyszerű szavaltati számért.

Ezután a Patzkóné é. és zeneiskola növendékei énekelték el Curschmann: Ti prego című szerzeményét. A precíz, megkapóan szép előadásban a mű szépségei tökéletesen érvényre jutottak s dicsőretet szereztek úgy az előadóknak, mint kitűnő tanárnőjüknek.

Takács Menyhért jászóvári prépost mondott ezután megható és finom gondolatokkal átszőtt ünnepi beszédet.

A prépost ibletett ajakkal beszélt az isteni Anyáról, akinek dicsőítésére nincs az ajknak vagy művészetnek elég ereje. Élénken vázolja azt a nagy tusát, ami a jó és rossz, a szellem és anyag közt van s annak a győzelmét jelenti a Mária-tisztelet. Költői színekkel rajzolja meg az ideális ifjút, aki ragyogó szemekkel, egészséges, tiszta arccal, szárnyakkal tör az ég felé. Meglepően élénken rajzolta Tintoretto egyik Velencében látott képét, amely két világot tár fel: egyik Krisztusé, aki a tisztaságot, az erkölcsi függetlenséget inspirálja, a másik világ az aranyborju alatt görnyed; még a művészet is, amelynek a minden béklyóból való felszabadulás a sajátsága, sokszor a materializmus alatt nyög. Különösen megható volt, amikor a díszes közönség jelenlétében az ifjúsághoz fordult, hogy lelkére kösse azokat a gondolatokat, amelyek a jubiláló egyesület szelleméből fakadnak s utalt a köteleességtudásra, amely a talentumokat nem köti zsebkendőbe, hanem kifejti és érvényesíti tehetségéhez képest.

A remek beszédet, mely mindenkire mély hatást gyakorolt, percekig tapsolta a közönség.

A kongreganista indulóval fejezte be az ifjúság a pompásan sikerült ünnepélyt.

Felülfizetések.

Grócz Béla nagyprépost 50, dr. Karácsonyi János 20, dr. Vucskics Gyula 20, Szirmay L. Árpád 20, Grószinszky Antal 20, Csiffra Kálmán 20, dr. Imrik Gusztáv 20, Vass Bertalan 20, Iparosnők Mária Kongregációja 50, Urleányok Kongregációja 33, dr. Krüger Aladár 10, Gyepes István 10, Szmetka L. Ödön 10, Gálly Sándor 10, dr. Várszeghy Lajos 10, Imrik László 10, Sünger Bertalan 10, Jancsó Lajos 10, Szűcs Gyuláné 10, Domanek Pál 10, Faith Ágoston 8, Imrik S. Zoltán 6, Ottömösy Sándor 6, Lindauer Károly 6. N. N. 6, özv. Kövér Sándorné 5, Harmathy Károlyné 5, Somogyi Géza 5, Koszta István 5, Bús Gézné 5, Ujlaky Rózsa 4, Kakas István 4 korona.

Az ünnepély összes jövedelme 758 korona 28 fillért tett ki, melyből a kiadások levonása után a tiszta jövedelem fele, 305 korona 09 fillér jutott a Katholikus Növédő Egyesület anya- és csecsemővédelmi intézete javára.

* **A Kath. Növédő Egyesület felhívása.** Erdélyben óriási a szükség az üzletek kifosztása miatt. A missziósvérek Erdélyt beutazták és személyes tapasztalatuk bizonyítja, hogy a közönséges házi eszközökben (konyhadény, evőeszközök és asztalneműk) a legnagyobb nélkülözéseket szenvedik, a beszerzésük nagyon nehéz vagy nem lehetséges. Szánjuk meg a szegényeket, nézzünk körül a házban, nem tudnánk-e találni, amivel segíthetnők rajtuk. Aki teheti, küldje be a Kath. Növédő Hivatalba (Teleky-utca 13), amely a Szociális Misszióársulat által mindent a rendelkezési helyére juttat. A Kath. Növédő Egyesület elnöksége.

A regnikoláris bizottság ülése.

Előterjesztették a hitlevél szövegét.

Budapest, december 9. (Saját tudósítónktól.) A koronázási bizottság által a hitlevél megszerkesztésére kiküldött regnikoláris bizottság Csernoch hercegprímás elnöklésével ülészik, amelyen a bizottság valamennyi tagja, valamint Tisza, Balogh és Jankovich miniszterek vettek részt.

Illés József előadó bemutatja a hitlevél szövegét, amely azonos tartalmu az 1867-iki koronázási hitlevél szövegével.

Utánna Apponyi Albert, majd Károlyi Mihály terjesztették elő javaslataikat. A bizottság elhatározta, hogy mindhárom javaslatot sokszoroztja és kiosztatja a bizottság tagjai között a legközelebbi ülésen kedden. Tisza hangoztatta, hogy a hitlevél lényegében sohasem változott. Kismelte, hogy az alkotmány egyes részeiben való megváltoztatását erősítette meg az 1791. és 1867. hitlevél, amely egyben az alkotmány egy lényeges része is, amelyet már csak azért sem lenne helyes fontos részében megváltoztatni.

Apponyi Albert indítványozza, hogy a hitlevél így kezdődjék: „Mi IV. Károly, Isten kegyelméből Magyarország stb. királya, Ausztriának nevében első császára.” Alkotmánybiztosítékot kíván, hogy egyetlen ne legyen házfelosztás, avagy elnapolás. A hadseregre vonatkozólag utal a rezolúció ismert történetére. Semmi novumot nem kíván, csak a létező megerősítését kívánja, hogy a király az év egy részét Budapesten töltsön és hogy a trónörökösök az alkotmánynak megfelelő nevelésben részesüljenek. A hadseregben a nemzeti kívánságok megvalósítását óhajtja.

Tisza válaszában kijelenti, hogy címét a király állapítja meg a kormány felelőssége mellett. Az Apponyi által felvetett többi kérdésekre később válaszol.

Pejachevics a horvátok nevében elfogadja az előadó által előterjesztett hitlevél-tervezetet.

Károlyi Mihály előterjeszti pártja tervezetét, amelyben kívánja, hogy a közös hadsereg kiegészítő része gyanánt a magyar hadsereg megnevezése, amelyben csak magyar állampolgárok szolgálhatnak nemzeti színű zászlók és jelvények alatt. Követeli a sejtészhadség és a gyülekezési jog biztosítását. Az országgyűlés ellen ne lehessen karhatalmat alkalmazni. Bosznia-Hercegovinának Magyarországhoz csatolását követeli.

Andrássy Gyula szerint a hitlevél nem változik. Az utód mindig kiadja az előd hitlevélét, csak a hivatkozott törvények változnak. Kívánságokat hangoztatni helytelen és nem célszerű.

Rakovszky István a néppárt nevében elfogadja az előadó tervezetét.

Ezzel az ülés véget ért.

* **Köhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szeletke.** Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-váradi, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

Biller Irén férjhez megy.

Néhány nappal ezelőtt Biller Irén, a társulat nagy népszerűséggel rendelkező primadonnája bejelentette Erdélyi Miklós igazgatónak, hogy december 20-án elhagyja a társulatot. Azt a kívánságát is kifejezte, hogy szeretne elbucuzni a nagyváradi közönségtől, amely vele szemben a szeretet és elismerés annyi jelét adta.

Biller Irént ez elhatározása felől megkérdeztük s ő ezt felelte:

— Férjhez megyek. Ez az oka.

Boldogan mosolygott s ragyogott a szeme.

— Kihez?

Völegényem: Faragó Ödön kassai színház igazgató.

— S színésznő marad?

— Nem, nem fogok játszani. Direktorné leszek. Egyszerűen: direktorné.

— Mit csinált eddig?

— Játszottam. Két éve vagyok a színházban. Kassa, Székesfehérvár, Brassó.

— S mit játszott?

— Mánás Miska, Nebátsvirág, Subai c. Nagyváradon: ezt visszafele, csak a Mánás Miskát nem. Pedig készen van a ruhám. Minden készen van, csak játszani kellett volna.

— Hogy bucsuzik Nagyváradtól?

— Amit kaptam, lejátszottam. Utat nem kaptam. S úgy látszik, nem is kapnék. A közönséget szeretem s ő is engem.

Megerősítettük, igen. Éppen tegnap éljeneztek, tapsolták, riadó tetszéssel üdvözölték s ő rájuk nevetett s intett.

Eleven mozgásával, kedvességével csakugyan megnyerte a kényes izlésű nagyváradi közönséget. Őcska darabok főszerepei kezében vjakká varázsolódtak, nagy vonásokban megjátszott alakjai új életet nyertek, acélos rugékonysága táncába soha nem tapasztalt frissességet öntött. Minden szentimentalizmust lefosztott szerepeiről, élet volt alakjaiban, hus, vér, jókedv, nagy játékkedv, játszótehetség volt ez a kitűnő primadonna, aki szertelenségei mellett is hódított, mert nem volt érzéki, hanem játszótalentum. Emlekszünk rá s ez a legszebb sikere, mikor első fellépésénél úgy elragadt egy nézőt, hogy énekébe belekiáltott, hogy el ne készen gyorsan, sietve:

— Biller, Biller.

* **A Kath. Népszövetség vetítéstéje.** Ma, vasárnap, délután 5 órakor a Katholikus Kőr Szent László termében a Katholikus Népszövetség vetítéstét rendez, melyen pont pész képekben Szibériát fogják bemutatni. Szibéria ma szomoruan aktuális lett ránk magyarokra is, sok hadifogoly katonánk szenved a szibériai fogolytáborokban. Az előadást dr Papp Károly a Népszövetség helyettes igazgatója tartja. Utána a következő mozgó képek kerülnek műsorra:

1. A Gargas mentén (szinezett). 2. Az álonzsuzsi büntetése (humoros). 3. Ducó tácsi terebélyes vetélytársa (humoros). 4. Polidor Jupos felesége (humoros). 5. A ligyók élete (Természet után). 6. A párbaj hőse (humoros)

Belépti jegy a Katholikus Népszövetség és a Katholikus Kőr tagjai, valamint hozzátartozóik részére 20 fillér, az általuk meghívottak részére 40 fillér. Az előadás délután 5 órakor kezdődik.

HIREK

A Kath. Kőr első háborus délutánja.

Miként az elmúlt két esztendőben, úgy az idén is a Kath. Kőr mindenkor lelkes buzgalommal és áldozatkészséggel vesz részt a háborus jótékonyásban. Hiszen a háboru annyi sebet ütött, hogy mindannyiunknak össze kell fogunk, hogy a szenvedéseket enyhítsük és a könnyeket, amennyire csak lehet, felszárítsuk.

Azért elhatározta a Kath. Kőr választmánya, hogy a tél folyamán minden hónapban két háborus délutánt rendez, mindenkor jótékony célra. Minden hónap második vasárnapján a honvédeknek Scharf Károly karnagy vezetésevel klasszikus műsorral sétahangversenyt rendez.

Minden utolsó vasárnapon pedig énekés zeneszámokkal, egy beszéddel és egy szavallattal ünnepély lesz, melynek rendezését az elnökség megbízásából Resch Mihály székesegyházi karnagy vállalta magára. Miután a hivatalos gyász miatt a honvédeknek közreműködése most még nem lehetséges, azért most egyelőre az ünnepélyek mind a fentemlített műsorral tartatnak.

Az első ünnepély gyönyörű műsorral jövő vasárnap, a hó 17-én délután 5 órakor fog lefolyni, melynek jövendős vitéz és hősi fiaink karácsonyfájára lesz fordítva. Ezért bizton hisszük és tudjuk, hogy mindenki ott lesz és szívesen áldoz kiti tehetsége szerint a nemes célra. Az ünnepi beszédet maga az egyházi elnök, dr Karácsonyi János c. püspök tartja, a ki rendkívül aktuális történelmi előadást fog tartani a magyar Szent koronáról. Most hogy a koronázás előtt állunk, kétszeres érdeklődéssel várjuk a kiváló tudós előadását.

A zene és énekszámokra vonatkozólag elég ha annyit említenk, hogy dr Krüger Aladárné urasszony fog klasszikus áriákat énekelni. Az egész város ismeri az ő kivételes művészetét, gyönyörű magas szopránját, úgy hogy az ő énekszámai, melyek között egy Resch mődal is fog szerepelni, lesznek az ünnepély főnyújtásai.

Feltűnést fog kelteni két művészlelkű uriaszony Pálffy né Gulácsy Irén és dr Regdonné Gulácsy Mici négykezes zongorajátéka. A két nővér Szegeden pár évvel ezelőtt, a hol König Péter konzervatórium igazgató tanítványai voltak, nagy sikerrel hangversenyeztek és ez alkalommal is két klasszikus darabot ad elő.

Szerepel a műsoron még a Szigligeti színház kedvenc művésze Tompa Béla, a ki ez alkalommal több népszerű mődalt fog énekelni.

Szavallat is lesz. Gárdonyinak egy igen kedves karácsonyi hangulatba illő költeményét előadja Rojti Mihály papnövendék, a ki már több alkalommal szavallt nagy sikerrel a Kath. Kőrben.

* **Budapestre jön a király kedden.** A Budapesti Tudósító jelenti: A király kedden, 12-én reggel rövid tartózkodásra Budapestre érkezik. A király kedden kihallgatáson fogadja a magyar politikusokat.

* **Személyi hir.** Dr. Lábán Lajos kir. ítélőtáblai elnök hivatalos ügyben péntek óta Budapesten tartózkodik.

* **Henriquez gyalogsági tábornok hazaérkezett.** Tegnap frissen, egészségesen, jókedvvel jött haza Nagyváradra lovag Henriquez János gyalogsági tábornok az orosz határról. Mellét érdemrendek díszlik, az orosz kirihedt tömegrohamok dicsőséges visszaverésének emlékjelei, világhírű nyert csaták emberfeletti küzdelmének jutalmai. Van köztük sok német nagy kitüntetés s ott díszlik a vaskereszt I. osztálya. A legutóbbi nagy orosz rohamokat felfogta a Henriquez-ocsoport, esőndét teremtett a front azon szakaszán s most pihenni tért haza a kiváló hadvezér, akit mi igazán becsülünk és szeretünk.

* **A keddi vetítő estély.** Kedden délután a Kath. Körben érdekes előadás lesz. Aktualitást ad neki az országos gyász s a magyarság lelkeiből eredő őszinte részvét. „A király életéről” jelennek meg képek a vászon s I. Ferenc Józsefet mutatják be. — Vucskics Gyula dr. prépost kanonok tartja a képekhez a magyarázatot az 5 szokott jellemző és érdekes előadásában. Az előadás 5 órakor kezdődik.

* **Rendkívüli városi közgyűlés.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága december hó folyamán még egy rendkívüli közgyűlést tart. December hó 22-én lesz a rendkívüli közgyűlés, amelyen a közigazgatási bizottságban az év végén megüresedő öt tag helyét töltik be, titkos szavazással.

* **Csoportvezetői értekezlet.** A Kath. Népszövetség csoportvezetői vasárnap, ma, d. u. fél 4 órakor a Népszövetségi Hiteleszövetkezet helyiségében értekezletet tartanak, melyre ugy a csoportvezető urak és hölgyek, mint ez alkalmal a csoportvezetők nejeinek is szives megjelenését kéri. Az értekezleten u. i. megjelennek a Kath. Nővédő Egyesület küldöttei is és a csoportvezetői értekezlettel foglak megállapodásra jutni az anya- és csecsemővédelem részletes kivitelére, a leánykorok fejlesztésére, a házi cipőkészítő tanfolyamra. Ezeket a témákat a Nővédő Egylet kiküldöttei fogják ismertetni. A Népszövetségnek a Nővédő Egyesülettel való ez az együttműködése a szociális akció terén a legrazabb sikert fogja jelenteni. Az értekezleten megvitatás tárgya lesz a hadikölesönök, a tagsági díj, a karácsonyi pásztorjáték, az V. évtársulat ügye is. Tekintettel az ugyanaznap d. u. 5 órakor kezdődő vetítő estére, az értekezlet fél 4 órakor kezdődik, amikorra pontos megjelenést kér az igazgató.

* **80000 koronás nyeremény.** A Biharmegyei Takarékpénztár által eladott 64629. számú nyolc nyolcad sorsjegy az osztálysorajáték tegnapi húzásán 80,000 koronát nyert.

* **Karácsony a harctéren.** A harctéri katonák karácsonyi megajándékozására indult mozgalom, a Hadseregélyző Hivatal és a Vörös Kereszt együttes akciója a legrazabb eredményeket igéri. Pénzintézetek, vármegyei és községi hatóságok, egyházak, iskolák, a vidéki Vörös Kereszt főkök nemcsak vetélkedéssel köldik adományait és remélhetők, hogy példájukat egyre többen követik. A katonák karácsonyi ajándékainak csomagolása is megkezdődött és nagy apparátussal folyik. Adományok a karácsonyi szeretetadományok 8880 sz. csekkzámlájára küldendők, az együttes vezetőséghez, Hadseregélyző Hivatal, Budapest, V., Akadémia u. 17.

* **A maximált karácsonyfa.** A kis Jézus már közeledik, hóféhér köntöse ott fehérlik a gyermekálmok peremén. Meszsziről hallik az ezüstengetyű és a Jézuska már rendezgeti valahol a szines gyertyácskákat. Szőkefürtű, kékszemű babák várnak erre, hogy a legszebb éjszakán selyempapirosba csomagolják a sok drága holmit az angyalok, akik segítenek a Jézuskának. A tótok is fűrészelik már a fenyőfákat a havasok hűsán és Ausztriában a nagyszakállu erdészek nyesegetik a galyakat, melyekre csillogó dísz hint majd a szeretet. Az aranyfürt mögött azonban ott van a spekuláció. A karácsonyfát méragdruágán akarják adni, hiszen a világon mindent meg lehet venni, a gazdagságot, szegénységet, még a gyermekörömet is. Az osztrák rendelteti közlöny minapi száma azonban már rászögezi a spekulációra a paragrafust és megszabja a karácsonyfa és karácsonyi dísz maximális árát. Az osztrák intézkedést természetesen megismétlik majd nálunk is, mert hiszen, ha uzsoráról van szó, nem maradnak el a mi spekulációnk sem az osztrákok mögött. Nagy meglepetést azonban nem jelent a karácsonyfa árának maximálása, mert így volt ez már a múlt esztendőben is. Mi magunk követeltük ezt az intézkedést, amikor a legszentebb napok szelid örömet akarták megfojtani durva kézzel a karácsonyfa uzsorásai.

* **A Szent László fimenedékház közgyűlése.** A Koldusápoló és Szent László fimenedékház egyesület ma, vasárnap délután 5 órakor saját helyiségében tartja közgyűlést.

* **Esküvő.** Kemény Zsigmond máv. tiszt, Kemény L. Igánc rendőralkapitány fia december hó 16-án délelőtti 11 órakor tartja esküvőjét a beregszászi r. kath. plébánia-templomban Brazzarottó Lujzával, néhai Brazzarottó f. máv. főellenőr kedves lányával.

* **A biharmegyei és nagyváradi nőegylet** elnöksége nevében főkérrem mindazokat, kiknél az Erzsébet leányárva-ház javára gyűjtő persely van, mikép azokat alóltanak Páv utcai lakására mielőbb beküldeni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1916 december hó 9. Osz. dr. Bulyovszky Józsegné, együleti alelnök.

* **Tagfelvétel az Urileányok kongregációjában.** A nagyváradi kongregációk legfia alabbja, a tavaly megalakult Felöltött Urileányok Mária kongregációja, pénteken szepőlőten fogantatás ünnepe délelőtti 11 órakor tagfelvételt tartott a szent László menedékház kápolnájában. A felavatási szertartást Imrik S. Zoltán c. kanonok, a kongregáció alapítója végezte, ki lelkes, szivből jövő szavakban domborította ki az ünnepek jelentőségét a kongregánistákra nézve és buzdította őket a szepőlőtenek követésére. A beszéd hatása alatt megindult lélekkel tettek ígérte a jelöltek, hogy mindig hűk lesznek azon elvhez, amelyek a kongregációt éltetik. Hét új taggal és két jelölttel gyarapodott az Urileányok-kongregációja. A szertartás után a kongregánisták köszönetet mondtak Imrik plebánusnak, valamint prezesüknek Domának Pálnak jószágukért, mellyel annyit fardoznak lelkiéletük érdekében.

Eladó olesón 500.000 darab tégla. Értékezhetsi a Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmibank részvénytársaságnál Rimanóczy-utca 6.

* **Betörés a Nagypiac téren.** A Nagypiac 5. szám alatt levő bolthelyiségeket járta sorba és törte fel egy ezidig még ismeretlen betörő. Tegnap reggel Balogh Mihály szűcsmeister ijedt arccal rohant Zuckermann Salamon fűszeráru kereskedő Zöldfa utcai lakására. Lelkendezve költötte fel a még alvó kereskedőt és elmondta, hogy az ő fiztetés keresszül betörték a szomszédos Zuckermann féle üzletbe. — Zuckermann azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan Kolontáry János rendőrfogalmazó és Vass Károly detektív mentek ki. Megállapították, hogy a Zuckermann féle üzletbe alulról a pince boltozatot át-törve jutott be a tolvaj. Ott neki esett a hatalmas páncéli szekrénynek, s bár finom eszközökkel dolgozott, munkáját mégis eredmény nélkül hagyta abba. Csak a készpénztárt és az üzletben elhelyezett 3 perselyt sikerült kiférteni 100 korona tartalmától. Azonkívül pár üveg likört vett magához (2 üveget még ott kiivott, 100—120 kilogramm szappant s b. árukat cipelt el az üzletből.

Teherautó-soffőr, aki ily minőségben már volt alkalmazva, azonnali belépésre kerestetik. Moskovits Adolf és fia.

Őszi és téli ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függyöny, kézimunka, ke-lengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógógyárában
Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14—69.

* **Gyönyörű rózsás arc** a nő legrazabb dísz. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szepőlőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákócz-uti 7/B. Rimanóczy palota.

Keresek megvételre egy 12 személyes ezüst evőeszközt és egy komplet 12 vagy 24 személyes étkező szervist. Címeket kérek a kiadóhivatalba.

Helpy József utóda
NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.

Telefon-szám: 51 Alapítatott 1868. évben.

Ajánl dús raktáráról előnyösen:
lisztes és gabonaszakokat, ponyvák, mindenféle legjobb kötélárut, kender és papirzsinegeket,
szalmaszakok, pokróczok és takarókat,

gazdasági erős csizmákat és fedéllemezeket, olajokat és gépszirt.
Nagy raktár kárpitós kellékekben.

Kitűnő cérnavásznak, szé-
pességi törlek törülközők,
méteres lendamasztok, asz-
talmeműek, lepedő és pap-
lanlepedő vásznak, len és
cérna kanavászkok legelő-
nyösebben beszerezhetők

Vászonüzletben

Beöthy Ödön-u. 1. Bejárat a
kapu alatt.

Helyi és vidéki telefon 1163.

* Egy csinos iróasztal megvé-
telre kerestetik. Cim a kiadó hi-
vatalban.

IRODALOM

A „Vasárnapi Ujság” december
3-iki számának országos látáru szenzációi
Károly király és Zita királyné, valamint az
új kis trónörökös gyönyörű képei. Elhunyt
királyunkat a halottas ágyon és a ravatalon,
valamint legutolsó képeinek egyikét is meg-
találjuk. Haborus képek egészítik ki a szám
gazdag képanyagát. Szépirodalmi olvasmány-
ok: Szőlősi Zsigmond és Pantoppidan re-
génye, cikk az új királyról, tárcsák a fran-
cia orosz szövetség kezdetéről. Karinth Frigyes
novellája. Egyéb közlemények: Athle-
taság és a háboru című cikk a rendes heti
rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési
ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a
„Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Buda-
pest, IV., Egyetem utca 4. sz.)

**Mária-kongregáció hitbuzgalmi ké-
pes havi folyóirat.** (Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Budapest, VIII., Horánszky utca 20.)
Legújabb száma most jelent meg a követ-
kező gazdag és változatos tartalommal: I.
Ferenc József. Bangha Béla S. J. — Ad-
venti látomás. (Vers.) Novák János. — Kö-
zös kongregációi ünnepély és prézesértekez-
let Budapesten. — Szépirodalmi fogantatás —
Mária szépsége. Binó Ferenc S. J. — A
katolikus Egyház tana a boldogságra Szűz-
ről. 3. Csáfalvay Nándor S. J. — A Mária-
kongregáció és a Jézus Szíve tisztelet. Strecke
Erő. — Kérdés a kongregációk életéből. —
A nagy idők obeliszkje. (Vers) Lauristin
Lajos. — Havi pártfogók: Sz. Ambrus pü-
pök, egyháztanító. L. J. — Béke temploma.
(Vers) Mentés Mihály. — A kongregáció és
az ifjúság védelme. S. J. — Kongregációi
élet: Mater Walterskirchen Anna, Samassa
Désy Annie. — Kongregációk az Alföldön.
Bangha Béla S. J. — Idegenből azoknak,
akik otthon vannak. — Ifjúsági hírek. —
Leányifjúság. — Levelek egy leány-kongre-
ganistához. Laci bácsi.

Szent Család. E kedves, életrevaló
családi folyóiratnak decemberi száma most
jelent meg a következő tartalommal: Ad-
venti kérdés — karácsonyi érzés. Dr. Strom-
mer Viktorin. — A három lilium. Deák
Antal. — Üdvünk édes katonája. Kriesel
Matild. — A szeretet apostola. Domonkos
István. — A kis feketerigó. Harsányi La-
jos. — Legforróbb vágások. Angelusz. — A
fehér asszony legendája. Váth János. —
Anna levelei. Pokorny-Keller. — Édes
apák — édes anyák. — Lelki kinostár.
Megrendelhető: Győr, Kármelita rendház.
Évi előfizetési ára 2 korona. Megjelenik
minden hó elején.

Igazságszolgáltatás.

Az elhagyott bosszúja.

A törvényes esküdtbiróság tegnap
Szöllőssy Gyula tanácselnök vezetésével
megkezdte tárgyalását annak a bűnügynek,
amelyben vádlottakként Nyika Flóra és
Gále Rebeka szerepeltek.

Ez év január 26-án Nyika Flóra Felső-
topán felgyújtotta özv. Dávid Kosztiáné há-
zát, amelyben Anka Flóra lakott. Erre rá-
birta őt Gále Rebeka, aki azt panaszkodta,
hogy elhagyta a szeretője s Anka Flóra
vette el tőle. Mikor pedig vállalkozott rá,
azt mondta neki:

— Nem mered te azt tenni, gyáva
vagy nem mered felgyújtani.

Vádlottak közül Nyika Flóra tagadja,
hogy ő gyújtogatott volna. Tökrésszeg volt
az este, nem emlékezik semmire.

Gále Rebeka kijelenti, hogy a csend-
őrök kint voltak, ezért vallotta be, hogy ő
bújtotta fel Nyikát. Tanut jelent be erre.

A tárgyalást holnap folytatják. Védők:
Barna Miklós dr. és Gáspár Miksa dr.

SZÍNHÁZ.

Heti műsori:

Vasárnap délután: Ártatlan Zsuzsi.
Vasárnap este: Névtelen asszony.
Hétfő: Velencei kalmár.
Kedd: Doktor ur.
Szerda: Az Ördög.
Csütörtök: Künn a bárány, benn a far-
kas. (Bemutató előadás.)
Péntek: Künn a bárány, benn a farkas.
Szombat délután: A császárné.

Két bemutató egy héten.

Künn a bárány, benn a farkas.
A csokoládé katona.

A jövő hét folyamán két szenzációs
érdeklődéssel bemutatás lesz a Szépliget
színház két ensemblejének.

Csütörtökön este a vigjáték együttes
Földes Imre ötletgazdag eredeti szerkesztői
vigjátékát, a Künn a bárány, benn a farkas
mutatja be, amelyben egy férfi főszerelő,
de tizenkét nő szerep van. Az újdonságot a
budapesti közönség a legragyobb tetszéssel
fogadta és kétségtelen, hogy nagy sikere
lesz a darabnak Nagyváradon is.

A másik premiere a Csokoládé katona
vasárnap esti bemutatása, amely elé méltán
érdeklődéssel tekint a közönség, nmennyi-
ben a kitűnő vigjáték szövegű operettet a
legkönnyedebb, vidám zene teszi rendkívül
élvezetessé úgy, hogy ez a dallamos mu-
zeika csakhamar igen népszerűvé lesz.

A színház és a zenekar. A had-
ügyminiszter legújabb keletű rendelete sze-
rint a katonatisztek színház és zenés mu-
latóhelyek látogatási tilalma e hó 16-án vé-
get ér és ugyancsak annak a rendelkezésnek az
értelemben e hó 17-én a színház is vissza-
kapja régi nélkülözött honvédzenekarát és
így a Csokoládé katona is már a teljes
zenekar közreműködésével kerül vasárnap
este bemutatásra.

URANIA
mozgó-
színház

Vasárnap
Az utolsó nóta
történet 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, va-
sárnap és ünneppon 3 órákor és
hétköznapokon 5-kor.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Vasárnap, hétfőn
Könnymű fia
dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, va-
sárnap és ünneppon 3 órákor és
hétköznapokon 5-kor.

VIGADÓ
mozgó-
színház

Vasárnap
Halál szonáta
dráma 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, va-
sárnap és ünneppon 3 órákor és
hétköznapokon 5-kor.

NYILTTÉR.

Karácsonyi vásár

Heti árjegyzék:



China ezüst kenyér kosár . . .	4 K
China ezüst cukor tartó . . .	4 K
China ezüst vaj tartó . . .	4 K
China ezüst cukor kosár . . .	4 K
China ezüst dohányozó készlet . . .	4 K
Vizes készlet 6 személyre . . .	4 K
Boros készlet 6 személyre . . .	4 K
Likőrös készlet 6 személyre . . .	4 K
Sörös készlet 6 személyre . . .	4 K
Tésztakészlet 6 személyre . . .	4 K
Befőttés készlet 6 személyre . . .	4 K
Teás készlet aranyozással 6 személyre . . .	12 K
Kávés készlet aranyozással 6 személyre . . .	12 K
Mocca készlet aranyozással 6 személyre . . .	12 K
Mosdó készlet fayence . . .	10 K
Fűszer készlet állványal . . .	10 K
Cigaretta ezüst készlet . . .	10 K
Ebédő készlet aranyozással 6 személyre . . .	24 K

Evőeszközök, kávéházi felsze-
relések, vendéglői felszerelések
Répkerepezés, ablak üvegezés
gyorsan, előnyös árban készül.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszerkesztő:
Dr. KRÜGER ALADÁR

Felelős szerkesztő:
Dr. PAPP KÁROLY

MEGNYILT

a „PARK“ nagyáruház
harisnya osztálya (Rákóczi-ut 5.)

Mélyen leszállított árak!

14 napig tartó nagy karácsonyi vásár !!

Női harisnya gyapju, flor és musselin.

Flor párja:	3-10, 3-40, 3-90, 4-50 kor.
Musselin párja:	3-40, 3-80, 4-50, 5-— „
Gyapju párja:	5-—, 6-—, 7-— „

Férfi harisnya pamut, gyapju és flor.

Jóminőségű pamut párja:	1-30, 1-50, 1-96, 2-16. kor.
Jóminőségű gyapju párja:	5-—, 6-—, 7-— „
Cérna flor párja:	2-—, 2-60, 3-40. „

Gyermek harisnya, prima minőségű pamut nagyságoként párja: 1-50, 1-75, 2-—, 2-25, 2-50, 2-75, 3-—, 3-25, 3-50, 3-75. kor.

Glasse férfi és női keztyű minden színben, igen jó minőségű párja 6-—. Őszi női és férfi keztyű teget-fehér, fekete-fehér, fehér-fekete jó minőségű párja 4-50. kor.

Csavargamaschni 6 kor. Gyapju női kabát 40 kor. Férfi sweater gyapju 26 korona.

Nagy választék zsebkendőkben és mindenféle kötöttáru cikkekben.

SZIGORUAN SZABOTT ÁRAK!

Nagy karácsonyi vásár!

a „HÓFEHÉRKE“ harisnyaáruházban

Szent László-tér, Sas-palota.

Előrehaladott időny miatt téli árak mélyen leszállított árakban:

Női gyapjukabát	28-—, 30-— K
Lélekmegelitők	5-—, 6-—, 8-—, 10-— „
Férfi sweater gyapju	13-—, 16-—, 24-— „
Prima gyapjuing és nadrág	10-—, 11-—, 13-— „
Téli férfiharisnya	1-60, 1-90, 2-30, 3-—, 4-— „
Női téli harisnya	1-96, 2-20, 2-60, 3-—, 4-— „
Téli női keztyű	—90, 1-—, 1-20, 1-96, 3-— „
Csavar lábszárvédő prima	5-—, 6-—, 7-— „

Nagy occassio zsebkendőkben
alkalmas karácsonyi ajándék!

Női prima pamutzsebkendő tet.	6-—, 8-—, 10-— K
Női prima cérnazsebk tet.	11-—, 13-—, 16-—, 20-— „
Női himzett jóminőségű tet.	10-—, 12-—, 14-— „

Leszállított árak folyó hó 20-ig érvényesek!

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer és csemege kereskedésben.

Szalámi, sajt, szalonna, kitűnő Málnaszörp, Törley pezsgő, valódi kitűnő ó-borok.

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss izletes házikenyér. Felvágott fa házhoz szállítva. Élelmi cikkek. Naponta friss vaj, remek lipthói turó.

Telefonszám 11-49.

MINNIGRAF

a legtokéletesebb
fényképezőgép

amellyel egyszeri töltésre 50 felvétel eszközölhető.

A gép külön berendezés nélkül mint:

Másoló készülék.
Diapositívek készítésére.
Vetítésre 2 méterig.
Nagyító készülék 40×50 cm-ig használható.

A gép 5×6×13 cm. nagyságu esinos bőrhuzattal és oly fényerős lecsővel van ellátva, amely lehetővé teszi bár mily kedvezőtlen időben is éles képeket készíteni és mint ilyen turista célokra kiválóan alkalmas.

Kapható:

Rigler József Ede

papírneműgyár részv.-társaság fényképészeti cikkek raktárában.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 3. sz.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,

Nagy Sándor-u. 1.



Park-szálloda

előtében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyesek tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgietői színház művésznőinek egyedüli szállítója.

:: Telefon: 11-53. ::

Merza Kálmán

nyerges és szijgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijazat, kocsizó és igás szerszámok, kocsitűlés, lábvédők és szerszámok raktára.

Belépési felhívás

a Népszövetségi Hitelszövetkezet V-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1917 január 1-én V-ik évtársulatát nyitja meg.

Az első évtársulat, — dacára a háboru okozta nehéz megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredménnyel zárult.

Belépni szándékozók üzletrészeket jegyezhetnek már most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében (Szilágyi Dezső-u. 5. sz. a.) Egy üzletrész heti **20 fillér** befizetésre kötelez, s ki-ki annyi üzletrészt jegyez, amennyit akar. Felvételi díj üzletrészenként 10 fillér. 3 év múlva az évtársulat feloszlik; a tagok a befizetett összeget a reájuk eső nyereséggel megkapják.

A tagok a befizetett összeg $\frac{1}{5}$ részéig a szövetkezettől olcsó kamatra kölcsönt is kaphatnak, mely 3 év alatt fizethető le. Azonfelül betáblázásra, értékpapírra, vagy váltóra, bármily összeg erejéig.

A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok között osztatik fel, s kiki heti betétje arányában részesedik.

A szövetkezet elfogad betéteket is, s azokat legmagasabb kamatlábbal kamatoztatja. Tőkekamatadót a szövetkezet fizeti.

Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, sziveskedjenek szövetkezetünk helyiségében részjegyeket jegyezni.

Teljes tisztelettel

Népszövetségi Hitelszövetkezet.

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben egy kisebb, mint nagyobb terjedelmű tárgyak szobabútorok fülkéiben beraktározásra elfogadtatnak. Termények beraktározására való száraz pincék, továbbá boros-pincék, istállók és kocsiszínek állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz és betörés ellen biztosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzetméterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ. beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passzage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Mezőgazdáknak saját gazdasági szükségletükre szolgáló köles hántolását a Hadi Termény-Részvénytársaság feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai

„Adria“ R. T. Nagyváradon.

* **Dusafalva** határában 300 kishold területű legelő 1917 január 1-től bérbeadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

Kisdó. Arany János-utca 7. sz. házban egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdőszoba s egyéb mellékhelyiségekkel 1917 május 1-re értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál. Kossuth-utca.

Harisnya, tricó, keztü.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítők, gyermek kötött ruházatott valamint az összes kötöttáru cikkek, legelőnyösebb árakban beszerezhetők, az általánosan elismert szolid és jó áruk-ból hirneves

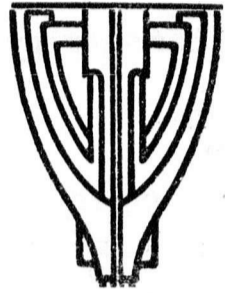
Hungária Harisnyaáruház
a Sas Passzage főbejáratánál.

Kéretik cégünket összenemtévesztetni

Janky Antal Utóda

(Cégtulajdonos Csatóry József.)

A legrégebb fűszerüzlet
Nagyváradon.



A mai viszonyok közti való nehéz beszerzési viszonyok dacára mindentől teljes raktárkészletet tart

Jó polgári házi koszt

kapható jutányos áron, úgy kihordásra, mint bentkosztosra. Teleky-utca 62-ik szám alatt

Burik Józsefnél.

Vas és rézágyak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodronyágybetétek: összehajtott ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.